

2015-2020-жылдар мезгилинде
КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
ЖОГОРКУ СОТУНУН
КОНСТИТУЦИЯЛЫК ПАЛАТАСЫНЫН

ӨНУКТУРУУ СТРАТЕГИЯСЫ

2015-2020-жылдар мезгилинде
КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
ЖОГОРКУ СОТУНУН
КОНСТИТУЦИЯЛЫК ПАЛАТАСЫНЫН

ӨНУКТУРУУ СТРАТЕГИЯСЫ

УДК 000
ББК 00.00 [2КИ] 00
С 00

2015-2020-жылдар мезгилинде Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун
Конституциялык палатасынын Өнүктүрүү стратегиясы

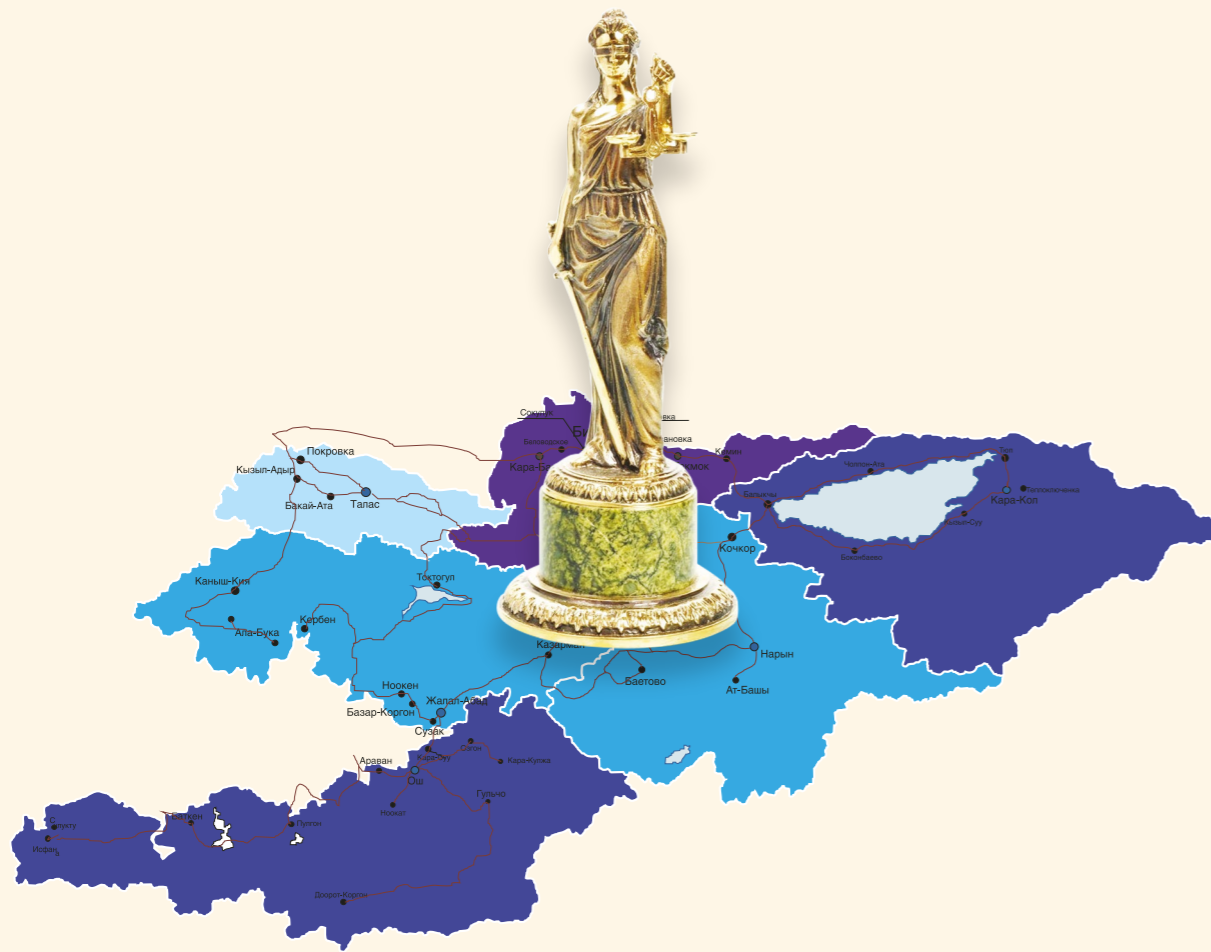
ISBN 000-0000-00-000-0

С 00000000000-00
ISBN 000-0000-00-000-0
Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы

Кыскартуулардын тизмеси/Глоссарий	7
Кириштүү	8
1. Керектөөлөрдү баалоо	10
1.1. Тышкы чөйрөнү талдоо	10
1.1.1. Бенефициарийлердин керектөөлөрүн талдоо	10
1.1.2. Коркунучтар	12
1.1.3. Мүмкүнчүлүктөр	12
1.2. Ички чөйрөнү талдоо	13
1.2.1. Күчтүү жактары	13
1.2.2. Алсыз жактары	14
2. Концепция	16
2.1. Баам	16
2.2. Миссия	16
2.3. Баалуулуктарды декларациялоо	17
2.4. Баалуулуктар	17
3. Стратегиялык багыттардын жалпы сыпаттамасы	18
4. 2015–2010-ж.ж. мезгилинде Конституциялык палатаны Өнүктүрүү Стратегиясын ишке ашыруу боюнча иш чаралардын Планы	19
5. 2015–2010-ж.ж. мезгилинде Конституциялык палатаны Өнүктүрүү Стратегиясынын финансылык ресурстарды талап кылуучу милдеттери	26
6. 2015–2010-ж.ж. мезгилинде Конституциялык палатаны Өнүктүрүү Стратегиясынын аткарылышынын мониторинги жана баасы	27

Кыскартуулардын тизмеси/Глоссарий

МБ	Маалыматтар базасы
ВК	Венеция комиссиясы
ЖС	Кыргыз Республикасынын Жогорку соту
ММП	Мамлекеттик максаттуу программа
МКК	Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик кадр кызматы
ЖК	Кыргыз Республикасыны Жогорку Кеңеши
МКТ	Маалыматтык-компьютердик технологиялар
КП	Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы
КӨП	Көзөмөлдөө-өткөрмө пункт
КР	Кыргыз Республикасы
КС	Конституциялык сот
ЭАБ	Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын аппаратынын эл аралык бөлүмү
ФМ	Кыргыз Республикасынын финансы министрлиги
ИКК	Илимий-консультативдик кеңеш
ЧУА	Ченемдик укуктук акты
ӨЭУ	Өкмөттүк эмес уюм
ЖБ	Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын аппаратынын жалпы бөлүмү
СОУБ	Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын аппаратынын соттук отурумдарды уюштуруу боюнча бөлүмү
СТЖМКБ	Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын аппаратынын соттук тажырыйбаны жалпылоо жана маалыматтык камсыз кылуу бөлүмү
ПК	Программалык камсыз кылуу
ЖБКТ	Жеткиликтүүлүктү башкарууну көзөмөлдөө тутуму
ЖМК	Жалпыга маалымдоо каражаттары
СК	Судьялар кеңеши
ЭДТ	Электрондук документ жүгүртүү тутуму
ТТ	Техникалык тапшырма
УКБ	Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын аппаратынын укуктук камсыз кылуу башкармасы
АРБ	Адам ресурстарын башкаруу
ФЧБ	Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын аппаратынын финансылык-чарбалык бөлүмү

СОТ АДИЛЕТТИГИ – МАМЛЕКЕТТИН НЕГИЗИ

Мыйзамдарды жалпыны сактоо шылтоосу менен бузуу мүмкүнчүлүгү болгон жерде конституция жок
(Никола Мальбранш француз философу)

УКУКТУН КҮЧҮ аракеттенбеген жерде,
КҮЧТҮН УКУГУ аракеттенет

Эркиндик **МЫЙЗАМДАРДАН** гана көз каранды болууда турат

МЫЙЗАМ КААРДУУ, БИРОК БУЛ МЫЙЗАМ

МЫЙЗАМ аны түшүндүргөн-дөй анча коркунучтуу эмес

Мыйзамдар **КҮЧКӨ** ээ болгон жерде **ЭЛ** күчкө ээ болушу мүмкүн

Мыйзамдар **КҮЧТҮҮЛӨРДҮН БИЙЛИГИН** кесиш үчүн берилген

Киришүү

«Конституциялык палата Конституциянын жоболорун ишке ашыруу каражаты катары кызмат кылат, мамлекеттеги укуктук көйгөйлөрдү чечүүгө жана алардын келип чыгышын алдын алууга көмөктөшөт»

К.Касымалиев, Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын төрагасы.

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы (мындан ары – Конституциялык палата) канааттануу менен өзүнүн 2015–2020-жылдарда Конституциялык палатаны өнүктүрүү Стратегиясын (мындан ары – Стратегия) назарыңыздарга сунуш кылат.

Палатанын ишинин алгачкы жылдары Кыргызстанда конституциялуулуктун жаңы салттарын түзүү мүмкүнчүлүгүн берди. Жаңычылдыктарды киргизүү жана жаратуу кубанычы менен бир катарда бул институттун калыптануу мезгилинде өзгөчө жоопкерчиликти жана чечкиндүү иш-аракеттерди талап кылат. Конституциялык палата адам укуктарынын жана негизги эркиндиктеринин Конституцияда кепилденген жогорку стандарттарын камсыз кылуучу заманбап, натыйжалуу жана ачык-айкын уюм болуп калышы керек.

Конституциялык палата мамлекеттин түзүмүндөгү абдан маанилүү институт болуп саналат, ал Кыргызстандын конституциялык түзүлүшүн сактоо жана чыңдоо ишинде чечүүчү ролду ойнойт. Конституциялык

түзүлүштүн туруксуздугу мамлекеттин алсыздыгына, саясий, социалдык жана экономикалык туруксуздукка жана перманенттүү каатчылыкка алып келет. Заманбап кырдаалда Конституциялык палата конституциялык түзүлүштүн негиздерин бекемдөөнүн, адамдын жана жарандын укуктарын жана эркиндиктерин коргоонун, бийликтерди бөлүштүрүүнүн принциптерин сактоонун, ооздуктоонун жана тең салмактоонун конституциялык механизм камсыз кылуунун өзөктүү элементи болуп калууда. Өз кезегинде, конституционалдуулукту өнүктүрүү Конституциялык палатанын ишинин туруктуулугу менен, анын компетенциясына киргизилген маселелерди чечүүдө анын көз карандысыздыгын жана кынтыксыз калыстыгын сактоо менен абдан тыгыз байланышкан. Конституциялык туруктуулук жалпысынан мамлекеттин туруктуулугунун негизинде жатат, эч кандай башка маанилүү демилгелер жана жакшы ниеттүү каалоолор конституциялык туруктуулуктан жогору турушу мүмкүн эмес.

Болуп жаткан социалдык-саясий окуялардын,

тышкы чөйрөнүн өзгөрүлмөлүүлүгүнүн жана дүйнөдөгү олуттуу кайра куруулардын шарттарында Кыргызстан мамлекеттүүлүгүнүн негиздеринин бекемдигин жана бышыктыгын чыңдоого муктаж, бул конституциялык көзөмөл органынын конституциялык өзгөрүлбөстүгүн жана көз карандысыздыгын күчөтүүсүз мүмкүн эмес.

Иштеп чыгылган стратегия мына ушул милдеттерди чечүүнүн инструменти болуп саналат. Алар баарыдан мурда, Конституция, Конституциялык палата жөнүндө Мыйзам, 2013-2017 жылдары Кыргыз Республикасын туруктуу өнүктүрүүнүн Улуттук стратегиясы, “2014–2017-жылдары Кыргыз Республикасынын сот тутумун өнүктүрүүнүн” Мамлекеттик максаттуу программасы (мындан ары – ММП) сыяктуу улуттук артыкчылыктардан улам келип чыгат.

2013-2017 жылдары Кыргыз Республикасын туруктуу өнүктүрүүнүн Улуттук стратегиясына ылайык, укуктук мамлекетти калыптандыруу жана мыйзамдуулукту камсыз кылуу өлкөнү өнүктүрүүнүн маанилүү артыкчылыктуу максаттарынын бири болуп саналат, демек, Кыргыз Республикасынын Конституциясынын жоболорунун туруктуулугу чечүүчү мааниге ээ болот. Улуттук стратегиянын артыкчылыктуу багыттарынын бири сот тутумунун натыйжалуу иштешине шарттарды түзүү болуп саналат.

Улуттук стратегиянын милдеттерин ишке ашыруу жана сот тутумуна карата ишенимди арттыруу максаттарында, Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңеши (мындан ары ЖК) тарабынан жүргүзүлүп жаткан сот реформаларынын алкактарында “2014–2017-жылдары Кыргыз Республикасынын сот тутумун өнүктүрүүнүн” Мамлекеттик максаттуу программасы бекитилген, анда сот тутумун реформалоонун негизги багыттары, максаттары жана милдеттери аныкталган.

Стратегия Конституциялык палатанын вазийпасын ишке ашырууга багытталган комплекстүү план болуп саналат. Анда мамлекеттин укуктук тутумунун өнүгүүсүнө, конституциялык сот адилеттигинин жеткиликтүүлүгүн, ачыктыгын жана айкындыгын камсыз кылууга,

Конституциялык палатага карата коомдун ишенимин арттырууга, судьялардын көз карандысыздыгына жана анын чечимдеринин аткарылыш деңгээлин жогорулатууга жагымдуу таасирин тийгизүүгө жөндөмдүү конкреттүү максаттар жана милдеттер белгиленген.

Конституциялык палатаны өнүктүрүү Стратегиясында коюлган милдеттерди ишке ашыруу үчүн кадамдык иш-аракеттер, иш чаралар, аларды ишке ашыруунун мөөнөттөрү, ошондой эле аткаруунун мониторинги жана баалоо тутумдары аныкталган. Конституциялык палата ар жыл сайын Стратегияны ишке ашыруунун жыйынтыктарын чыгарат жана өзүнүн иш-милдеттерин ишке ашыруунун натыйжалуулугун арттыруу жана өнүгүүнүн эң мыкты жолдорун тандоо максаттарында аларды жылдык чогулушта талкуулайт.

Стратегия Конституциялык палата үчүн арналган, ошондой эле жарандардын кеңири аудиториясы, юридикалык коомчулуктун, мамлекеттик органдардын, эл аралык уюмдардын жана башка кызыктар жактардын өкүлдөрү үчүн дагы кызыктуу болушу ыктымал.

Жардамдары үчүн Европалык Бирликке жана БУУӨПкө ушул Стратегиялык планды түзүү жана жарыялоо процесстеринде көрсөткөн көмөктөрү үчүн өзүбүздүн ыраазычыгыбызды билдире кеткибиз келет.

Акыры аягында палата, ушул документ укуктун улуктугун бышыктоодо, адамдын укуктарын жана эркиндиктерин сактоодо, конституциялык сот адилеттигин кесипкөйлөнтүүдө чоң салым кошоруна, ошондой эле Кыргызстандын келечеги үчүн конституциялуулукту жана коомдун баш кошуусун арттырууга кызмат кыларына терең ишенгендигин билдирет. конституционного правосудия, а также послужит усилению конституционализма и консолидации общества во имя будущего Кыргызстана.

Керектөөлөрдү баалоо

Керектөөлөрдү баалоонун алкактарында палата, иштердин тышкы жана ички абалын талдоону жүргүздү. Талдоону аткарууда стратегирлөөнүн ар түрдүү аспаптары пайдаланылды: фокустук топтук дискуссиялар, SWOT талдоо (Конституциялык палатанын күчтүү жана алсыз жактарын, өз ара байланыштардын бардык тутумун аныктоо менен тышкы мүмкүнчүлүктөрдү, тобокелчиликтерди жана коркунучтарды табуу), PESTL талдоо методикасы боюнча тышкы контекстти талдоо (тышкы чөйрөнү баалоо, конституциялык сот адилеттигинин глобалдык тренддери, бенефициарийлердин керектөөлөрүн талдоо, иштеп жаткан мыйзам чыгаруу талаасын талдоо).

ТЫШКЫ ЧӨЙРӨНУ ТАЛДОО

Изилдөөнүн жүрүшүндө алкактарында Конституциялык палата иштеп жаткан тышкы контекст табылды жана төмөнкү тренддер аныкталды:

- Көпчүлүк өлкөлөрдүн Конституциялык соттору (мындан ары – КС) чечимдери кынтыксыз аткарылууга жаткан өз алдынчалыктуу, көз карандысыз кадыр-барктуу сот органдары болуп калышууда;
- Тажырыйба алмашуулар аркылуу глобалдык интеграция жана конституциялык сот адилеттиги органдарынын өз ара аралашуулары болууда;
- Конституциялык сот адилеттигинин бирдиктүү практикасын калыптандыруу жана стандартташтырууга умтулуу тенденциясы байкалууда;
- КС максималдуу ачык-айкындыкка умтулуулары байкалууда, бул алардын чечимдерин жарыялоодон, ар жылдык кайрылууларынан жана отчетторунан

көрүнүүдө;

- КС кайрылуу үчүн шарттар, анын ичинде он-лайн кайрылуулар аркылуу жөнөкөйлөштүрүлүүдө;
- КС саясий органдар катары эмес, укуктук институттар катары гана аракеттенишүүдө, жана саясий максатка ылайыктуулуксуз укукка гана негизделген чечимдерди чыгарышат;
- Глобалдык саясий жана экономикалык маселелерди кароодо жана соттук конституциялык көзөмөлдү күчөтүүдө КС ролу жана маанилүүлүгү жогорулоодо;
- Соттор тарабынан маалыматтык-коммуникациялык технологияларды колдонуу күчөөдө;
- Соттордун алынган финансылык каражаттарды пайдаланууларынын натыйжалуулугу артууда.

Бенефициарийлердин керектөөлөрүн талдоо

Арасында жеке жана юридикалык жактар, ЖК, анын фракциялары, КР Президенти, КР Өкмөтү, КР Премьер-министри, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары, КР Башкы прокурору, КР Акыйкатчысы (Омбудсмени), КР судьялары бар бенефициарийлердин керектөөлөрүн талдоонун алкактарында Конституциялык палатанын иштеринен төмөнкүдөй муктаждыктар жана күтүүлөр айкындалды:

- Адамдын жана жарандын конституциялык укуктарын жана эркиндиктерин коргоого алуу;
- Жарандын бузулган конституциялык укуктарын калыбына келтирүү;
- Конституциялык-укуктук айкындыкты, туруктуулукту жана коопсуздукту камсыз кылуу;
- Өлкөдө укуктун үстөмдүгүн орнотуу аркылуу укуктук талааны чыңдоо.

Конституциялык палатанын иши төмөнкү укуктук актылар менен жөнгө салынат:

- Конституция;
- «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзам;
- «Кыргыз Республикасынын судьяларынын статусу жөнүндө» конституциялык Мыйзам;
- «Кыргыз Республикасынын Судьяларын тандоо боюнча кеңеш жөнүндө» Мыйзам;
- «Соттук өз алдынча башкаруу органдары жөнүндө» Мыйзам;
- «Кыргыз Республикасынын 2015-жылга республикалык бюджетти жана 2016-2017-жылдарга болжолу жөнүндө» Мыйзам;
- Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын Регламенти;
- «2014–2017-жылдары Кыргыз Республикасынын сот тутумун өнүктүрүү жөнүндө» Мамлекеттик максаттуу Програма;
- 2013–2017-жылдар мезгилинде Кыргыз

Республикасын туруктуу өнүктүрүүнүн Улуттук стратегиясы;

- Кыргыз Республикасы катышуучусу болуп саналган, күчүнө кирген эл аралык келишимдер жана макулдашуулар.

Аталган документтер Конституциялык палатанын иштеши үчүн зарыл болгон өбөлгөлөрдү түзөт.

Коркунучтар

Тышкы чөйрөнү талдоодо, Конституциялык палатанын ишине таасир этүүгө жөндөмдүү жана адекваттуу мамиле кылууну талап кылган төмөнкүдөй коркунучтар айкындалды:

- Жогорку даярдыктагы эксперттердин жетишсиздиги жана сот тутумундагы кадрлардын келип-кетүүлөрү;
- Коом тарабынан колдоонун жетишсиздиги;
- Мамлекеттик органдар, юридикалык коомдоштук жана жалпы эле коом тарабынан Конституциялык палатанын вазийпасын түшүнүүнүн жетишсиздиги;
- Конституциялык палатага саясий кысым көрсөтүү мүмкүнчүлүгү;

Конституциялык палатанын стратегиясын иштеп чыгуунун СТАТИСТИКАСЫ

2014-жылдын 12-сентябрында Конституциялык палатанын судьялары таалкуулашты жана өнүктүрүү Стратегиясын иштеп чыгуунун зарылдыгы тууралуу чечимди бир добуштан кабыл алышты;

2014-жылдын 14-ноябрында Конституциялык палатада судьялардан, аппараттын кызматкерлеринен жумушчу топ түзүлдү, ал төмөнкүлөрдү өткөрдү:

- судьялар жана аппарат кызматкеринин катышуусунда 3 кеңейтилген отурум;
- 25 тематикалык жумушчу кеңешме отурумдарын;
- Конституциялык палатанын жумушчу тобунун 6 отурумун.

Конституциялык палатанын Стратегиясын иштеп чыгуу процесси 6 айда аяктаган, анын жүрүшүндө 34 коллегиялык иш чара өткөн

Керектөөлөрдү баалоо

- Социалдык-экономикалык каатчылыктан улам мамлекеттик каржылоонун кыскарышы, каржылоонун зарыл болгон көлөмүнүн жоктугу;
- Институционалдык көз карандысыздыктын жоголушу жана ыйгарым укуктардын көлөмүнүн төмөндөшү;
- Ченем чыгаруучу органдардын Конституциялык палатанын чечимдерин аткарууну тоготпоочулугу же создуктурушу;
- Конституциялык палатаны саясий процесстерге аралаштыруу;
- Жалпы калк арасындагы укуктук нигилизм;
- Саясий кырдаалдын мүмкүн болуучу туруксуздугу;
- Мамлекеттик бийлик органдарындагы коррупция.

Мүмкүнчүлүктөр

Тышкы чөйрөдө коркунучтар менен бир катарда, ошондой эле Конституциялык палатанын өнүгүшүнө позитивдүү таасир этиши ыктымал болгон мүмкүнчүлүктөр аныкталды:

- Демократиялык укуктук мамлекеттин ажырагыс элементи катары конституциялык сот адилеттигинин орду;
- Мамлекеттик саясаттын артыкчылыктуу багыттарынын бири катары сот тутумунун көз карандысыздыгын таануу;
- Коом тарабынан жалпы сот тутумунда позитивдүү өзгөрүүлөрдү жүргүзүүнү талап кылуу;

- Конституциялык укук жаатындагы тажырыйбаларды окуп-үйрөнүү жана эл аралык уюмдар менен өз ара аракеттенишүү;
- Башка өлкөлөрдүн Конституциялык соттору менен кызматташуу;
- Эл аралык коомдоштук тарабынан колдоо жана донордук жардамдардын болушу;
- Сот тутумундагы мыйзам чыгаруу реформалары;
- Көз карандысыз Жалпыга Маалымдоо Каражаттарынын болушу;
- Бийликтин бардык бутактарынын диалогко ачыктыгы;
- Конституциялык сот адилеттигинин жеткиликтүүлүгү;
- Судьялык өз алдынча башкаруунун иштеп турган органдарынын (Судьялардын съезди, Судьялардын кеңеши, Судьялардын чогулушу) болушу.

ИЧКИ ЧӨЙРӨНҮ ТАЛДОО

Ички чөйрөгө баа берүүдө Конституциялык палатанын күчтүү жана алсыз жактары талдоого алынды.

Күчтүү жактары

Конституциялык палатанын төмөнкүдөй күчтүү жактары айкындалды:

- Конституциялык палатанын ишин жөнгө салуучу мыйзамдык базанын болгону;
- Судьялардын көз карандысыздыгы жана алардын Конституцияга жана мыйзамга гана баш ийүүлөрү;
- Сот адилеттигин ишке ашыруу боюнча судьялардын ишине кийлигишпөө;
- Судьялардын кол тийгистиги;
- Судьялардын бирдей статусу;
- Иштин ачыктыкка карата даярдыгы жана

ачык-айкындыгы;

- Судьялардын компетенттүүлүгү жана жоопкерчиликтүүлүгү;
- Судьялардын жүрүм-турумдарынын этикалык ченемдеринин болгону (судьялардын анты, судьялардын ар намыс кодекси);
- Кесиптик даярдыктарын жогорулатууга умтулган жүйөлүнгөн кызматкерлер;
- Ички жана тышкы коммуникациялык стратегиянын болгону;
- Белгилүү инфратүзүмдүн болгону;
- Жаңычылдыкка карата (конституциялык сот адилеттигинин мыкты практикаларына, тажырыйбаларына, методикаларына, технологияларына карата) сергектик жана позитивдүү мамиле;
- Сот тутумунун бюджетин өз алдынча түзүү;
- Уюштуруучулук жана финансылык автономия;
- Судьялардын көз карандысыздыгынын социалдык, материалдык жана башка кепилдиктери;
- Конституциялык палатанын ишине жаңычыл технологияларды киргизүүгө умтулуу;
- Конституциялык палатанын эл аралык коомдоштук тарабынан таанылуусу (конституциялык сот адилеттиги чөйрөсүндө Венециялык комиссия жана башка эл аралык уюмдар менен кызматташуу жана мүчөлүк).

Алсыз жактары

Ошол эле убакта Конституциялык палатанын алсыз жактары дагы аныкталды:

- Конституциялык палатага карата мамилеге таасирин тийгизүүчү соттук

тутумга карата болгон коомдун ишиним деңгээлинин төмөндүгү;

- Конституциялык палатанын чечимдерин ишке ашыруунун толук кандуу механизминин жоктугу;
- Конституциялык палатанын аппаратынын кызматкерлеринин бир бөлүгүнүн иш тажырыйбаларынын жетишсиздиги;
- Конституциялык палатанын иштери жөнүндө коомчулукту кабарландыруу боюнча иштердин жетишсиздиги;
- Конституциялык палатанын аппаратынын түзүмүнүн оптималдуу эместиги жана жумушчу процесстердин өркүндөтүлбөгөнү;
- Процесстик мыйзамдардын өркүндөтүлбөгөнү;
- Конституциялык экспертизаларды жүргүзүү методологиясынын жоктугу;
- Корпоративдик салттардын калыптанбагандыгы;
- Конституциялык палатанын ишинин жетишсиз каржылануусу; судьялардын жана аппараттын кызматкерлеринин даярдыктарын жогорулатууну жана

тажырыйба алмашууну үзгүлтүксүз уюштуруу үчүн ресурстардын жетпегени; жаңычылдык технологияларын киргизүү үчүн каржылоонун жетишсиздиги;

- Жогорку кесиптик даярдыктагы эксперттер үчүн Конституциялык палатада иштөөнүн финансылык жактан жагымсыздыгы;
- Конституциялык палатанын судьяларынын жана аппарат кызматкерлеринин ишин баалоонун ички тутумунун жоктугу;
- Сот тутумунда эмгек акы төлөөнүн жана социалдык коргоонун өркүндөтүлбөгөн тутуму;
- Конституциялык палатанын судьяларын жана аппарат кызматкерлеринин коопсуздук жана коргоо тутумунун начарлыгы;

Концепция,
видение и миссия
Конституционной
палаты

МИССИЯ

ПРОФЕССИОНАЛДУУЛУК

КӨЗКАРАНДЫСЫЗДЫК

АКЫЙКАТТУУЛУК

ИШЕНИЧ

КАНТЫКСЫЗДЫК

БАГЫТ

ТУРУКТУУЛУК

КОНСТИТУЦИАЛЫК
КӨЗӨМӨЛ

АДАМ УКУКТАРЫН ЖАНА
ЭРКИНДИГИН КОРГОО

СТРАТЕГИЯ

АЧЫК-АЙКЫНДЫК

ОБЪЕКТИВТҮҮЛҮК

СУДЬЯЛАР

БААЛУУЛУК

АППАРАТ

КОНСТИТУЦИЯНЫН

ҮСТӨМДҮГҮ

КОНЦЕПЦИЯ

Верховенство Конституции обеспечивается подлинно независимым, беспристрастным, компетентным органом судебного конституционного контроля, свободного, от каких бы то ни было пристрастий.

Исходя из этого и учитывая требования общества по проведению позитивных изменений в судебной системе, Конституционная палата разработала Стратегию своего развития, которая является ответом на современные вызовы и выражает стремление к эффективному отправлению конституционного правосудия.

ВИДЕНИЕ И МИССИЯ КОНСТИТУЦИОННОЙ ПАЛАТЫ

В своем видении Конституционная палата Верховного суда Кыргызской Республики стремится стать профессиональным, независимым судебным органом конституционного контроля, действующим открыто и справедливо в интересах народа, обладающим высоким доверием со стороны общества, правовые позиции которого являются ориентиром для нормотворческих и правоприменительных органов. Исходя из этого, Конституционная палата определила для себя следующую миссию:

Миссией Конституционной палаты является защита прав и свобод человека как высшей конституционной ценности. Для этого Конституционная палата осуществляет справедливое и беспристрастное конституционное правосудие, защищает основы конституционного строя, формирует и развивает новые традиции конституционализма, обеспечивает верховенство и прямое действие

Конституции, укрепляет доверие общества к конституционному правосудию, обеспечивает устойчивость конституционных ценностей, гарантирует стабильность конституционных принципов и норм, а также является хранителем буквы и духа Конституции.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЦЕННОСТЕЙ

Конституционная палата реализует свое видение и миссию в соответствии с Декларацией ценностей, служащей ориентиром, которому следуют все судьи и сотрудники аппарата. Конституционная палата заявляет о своей приверженности следующим наиболее важным и значимым ценностям, которые определяют смысл ее деятельности:

ЦЕННОСТИ:

- Защита прав и свобод человека и гражданина;
- Верховенство Конституции;
- Независимость;
- Объективность и справедливость;
- Беспристрастность;
- Гласность.

СТРАТЕГИЧЕСКИЕ НАПРАВЛЕНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НА 2015–2020 ГОДЫ

Для воплощения видения и миссии Конституционная палата определила следующие стратегические направления своей деятельности:

- Обеспечение высокого качества отправления конституционного

правосудия;

- Обеспечение открытости и прозрачности деятельности;
- Обеспечение эффективности и доступности конституционного правосудия.

По каждому из этих направлений палата определила соответствующие стратегические цели и задачи (см. Таблицу 1), которые выполняются через реализацию конкретных мероприятий (см. Таблицу 2). Срок реализации Стратегии устанавливается с 2015 года по 2020 год и является необходимым для получения ощутимых социально значимых результатов.

Таблица 1. Стратегические цели и задачи КП

Стратегическое направление	Стратегические цели	Задачи	
1. Обеспечение высокого качества отправления конституционного правосудия	1.1. Обеспечение действенности актов Конституционной палаты	1.1.1. Содействие в разработке механизмов исполнения актов Конституционной палаты	
		1.1.2. Внедрение механизма мониторинга исполнения актов Конституционной палаты	
		1.1.3. Обобщение практики конституционного правосудия	
	1.2. Обеспечение независимости Конституционной палаты	1.2.1. Развитие финансовой независимости Конституционной палаты	
		1.2.2. Обеспечение безопасности судей и сотрудников аппарата Конституционной палаты	
	1.3. Профессиональный и эффективно функционирующий аппарат Конституционной палаты	1.3.1. Оптимизация структуры аппарата Конституционной палаты	
		1.3.2. Систематическое обучение и повышение профессионального уровня сотрудников аппарата Конституционной палаты	
		1.3.3. Внедрение системы стратегического планирования в Конституционной палате	
		1.3.4. Создание сплоченного и организованного аппарата сотрудников, нацеленного на эффективное достижение миссии Конституционной палаты	
	1.4. Интеграция Конституционной палаты в систему международного конституционного правосудия	1.4.1. Расширение международного сотрудничества	
		1.4.2. Создание научно-консультативного совета с участием международных экспертов	
	2. Открытость и прозрачность деятельности Конституционной палаты	2.1. Достижение прозрачности деятельности Конституционной палаты	2.1.1. Повышение осведомленности общества о деятельности Конституционной палаты
			2.1.2. Создание эффективных информационно-коммуникационных процессов в Конституционной палате
2.1.2. Обеспечение прозрачности финансирования и исполнения бюджета Конституционной палаты			
3. Эффективное и доступное конституционное правосудие	3.1. Система электронного конституционного правосудия	3.1.1. Внедрение современных информационных технологий в деятельность Конституционной палаты	
		3.1.2. Создание системы электронного судопроизводства	

Таблица 2. План мероприятий по реализации стратегии

№ пп	Меры/Действия	Срок реализации	Ожидаемые результаты (продукт)
1	2	3	4
Стратегическое направление 1. Обеспечение высокого качества отправления конституционного правосудия			
Стратегическая цель 1.1. Обеспечение действенности актов Конституционной палаты			
Задача 1.1.1. Содействие в разработке механизма исполнения актов Конституционной палаты			
1	Провести анализ существующих механизмов исполнения актов конституционных судов	2015	Аналитическая записка подготовлена
2	Провести обсуждения с экспертным сообществом по проблеме исполнения актов органов конституционного контроля	2015	Консультации проведены и выработаны рекомендации
3	Внести предложения в законодательный орган по совершенствованию механизма исполнения актов Конституционной палаты	2015	Рекомендации переданы субъектам законодательной инициативы
4	Провести анализ существующих механизмов мониторинга исполнения актов органов конституционного правосудия	2015	Аналитическая записка подготовлена
5	Провести обсуждения с экспертным сообществом по вопросам мониторинга исполнения актов органов конституционного	2015	Консультации проведены и выработаны рекомендации
6	Разработать и внедрить систему мониторинга исполнения актов Конституционной палаты	2015	Механизм мониторинга разработан и внедрен
7	Провести обучение сотрудников Конституционной палаты и нормотворческих органов по исполнению актов Конституционной палаты	2015–2017	Обучение проведено
Задача 1.1.3. Обобщение практики конституционного правосудия			
8	Изучить методологию обобщения практики органов конституционного правосудия	2015–2016	Аналитическая записка подготовлена
9	Внедрить лучшую практику обобщения актов органов конституционного правосудия	2016	Инструкция по обобщению практики утверждена

№ пп	Меры/Действия	Срок реализации	Ожидаемые результаты (продукт)
10	Обучить сотрудников использованию методологии обобщения практики	2016	Обучение проведено
Стратегическая цель 1.2. Обеспечение независимости Конституционной палаты			
Задача 1.2.1. Развитие финансовой независимости Конституционной палаты			
11	Разработка и внедрение программного бюджетирования в Конституционной палаты и переход на планирование, исполнение и контроль за исполнением	2015–2020	Программное бюджетирование в Конституционной палате внедрено. Обеспечено 100 % своевременное финансирование согласно утвержденной смете расходов на текущий год.
12	Ознакомление с проектом бюджета Конституционной палаты участников бюджетного процесса	2015 – 2020	Бюджетное послание Конституционной палаты передано участникам бюджетного процесса и опубликовано на сайте Конституционной палаты.
13	Участвовать в работе СС в решении вопросов самостоятельного формирования бюджета	2016–2020	Судья Конституционной палаты избран в состав СС.
Задача 1.2.2. Обеспечение безопасности судей и сотрудников аппарата Конституционной палаты			
14	Принять меры по улучшению системы безопасности здания Конституционной палаты	2015	Введена пропускная система входа в здание посторонних лиц.
15	Модернизировать КПП, создать СКУД, ввести систему внешнего видеонаблюдения	2015	Внедрена современная система безопасности.
Стратегическая цель 1.3. Профессиональный и эффективно функционирующий аппарат Конституционной палаты			
Задача 1.3.1. Оптимизация структуры аппарата Конституционной палаты			
16	Повысить эффективность внутренних процедур и их автоматизация	2015–2016	Основные внутренние процедуры проанализированы, описаны и подготовлены для дальнейшей автоматизации. Необходимые изменения внутренних процедур осуществлены.
17	Оптимизировать структуру аппарата Конституционной палаты с увеличением штатной численности	2015	Утверждена новая структура аппарата Конституционной палаты, включающая следующие должности: специалист по УЧР, пресс-секретарь, специалист-редактор

№ пп	Меры/Действия	Срок реализации	Ожидаемые результаты (продукт)
18	Создать систему наставничества для сотрудников аппарата	2015–2020	Система наставничества в Конституционной палате создана и повышает профессионализм сотрудников. Наставники прошли необходимые тренинги для эффективного осуществления возложенной роли.
Задача 1.3.2. Систематическое обучение и повышение профессионального уровня сотрудников аппарата Конституционной палаты			
19	Создать систему оценки сотрудников аппарата Конституционной палаты	2015–2016	Создана система ключевых показателей эффективности для каждой должности. Создана методика оценки, стимулирующая профессиональный рост сотрудников аппарата Конституционной палаты.
20	Создать систему комплексного профессионального развития и повышения квалификации сотрудников аппарата	2015–2020	Разработана и функционирует система повышения квалификации сотрудников аппарата.
21	Создать систему наставничества для сотрудников аппарата	2015–2020	Система наставничества в Конституционной палате создана и повышает профессионализм сотрудников КП. Наставники прошли необходимые тренинги для эффективного осуществления возложенной роли.
22	Обучить сотрудников Конституционной палаты пользованию Базой Данных (далее – БД) Венецианской комиссии (далее – ВК) CODICES	2015–2016	Сотрудники КП обучены пользованию БД ВК.
Задача 1.3.3. Внедрение системы стратегического планирования в Конституционной палате			
23	Разработать положение о порядке стратегического планирования в Конституционной палате	2016	Положение о порядке стратегического планирования в Конституционной палате разработано и утверждено.
24	Провести обучение судей и сотрудников Конституционной палаты по стратегическому планированию	2015–2020	Обучение проведено.

№ пп	Меры/Действия	Срок реализации	Ожидаемые результаты (продукт)
25	Разработать и внедрить систему мониторинга и регулярно проводить оценку исполнения Стратегии развития Конституционной палаты на ежегодных отчетных собраниях	2015–2020	Система мониторинга и оценки исполнения Стратегии Конституционной палатой внедрена и эффективно функционирует.
Задача 1.3.4. Создание сплоченного и организованного аппарата сотрудников, нацеленного на эффективное достижение миссии Конституционной палаты			
26	Создать прозрачную и справедливую систему мотивации и поощрения сотрудников аппарата	2015	Система мотивации и поощрения для сотрудников аппарата создана.
27	Развивать корпоративную культуру, с созданием новых традиций	2015	Разработан и утвержден Свод корпоративных правил общим собранием сотрудников аппарата. Реализуются социально-значимые проекты. Адаптированы новые корпоративные традиции.
28	Разработать и утвердить Кодекс этики сотрудников аппарата Конституционной палаты на основе Кодекса этики государственных и муниципальных служащих КР	2015	Утвержден Кодекс этики.
29	Совершенствовать внутренние вертикальные и горизонтальные коммуникации, систему обратной связи	2015–2017	Эффективные коммуникации внутри Конституционной палаты созданы и функционируют через: внутренний сайт, доску объявлений, внутреннюю рассылку электронных писем и др.
Стратегическая цель 1.4. Интеграция Конституционной палаты в систему международного конституционного правосудия			
Задача 1.4.1. Расширение международного сотрудничества			
30	Заключить меморандумы с КС других стран	2015–2020	Меморандумы подписаны, в рамках которых проводятся мероприятия.
31	Организовать стажировки судей и сотрудников Конституционной палаты в КС других стран	2015–2020	Стажировки проводятся.
32	Организовать прием делегаций судей и сотрудников КС других стран в Конституционной палате с целью обмена опытом	2015–2020	Проводится на периодической основе обмен опытом.

№ пп	Меры/Действия	Срок реализации	Ожидаемые результаты (продукт)
33	Войти в члены профессиональных международных организаций (таких как Азиатская Ассоциация конституционных судов, ВК, Всемирная Ассоциация конституционных судов)	2015–2017	Членство в профессиональных организациях. Судьи и сотрудники Конституционной палаты участвуют в рабочих органах или группах международных организаций.
34	Провести международные конференции, по актуальным вопросам конституционализма в Кыргызстане	2015–2020	Международные конференции проводятся не реже 1 раза в два года с участием судей, экспертов из других стран и международных организаций.
35	Принимать участие в международных конференциях с докладами по конституционному праву и опыту Кыргызстана	2015–2020	Популяризация деятельности Конституционной палаты на международном уровне. Публикации выступлений судей Конституционной палаты в международных изданиях.
Задача 1.4.2. Создание научно-консультативного совета с участием международных экспертов			
36	Создать базу данных международных и национальных экспертов научно-консультативного совета (далее – НКС)	2015–2020	БД высокопрофессиональных экспертов создана. НКС работает на регулярной основе и обсуждает актуальные вопросы конституционализма.
37	Установить контакты и взаимодействие с ведущими научно-образовательными организациями КР	2015–2016	Меморандумы о сотрудничестве подписаны и проводятся мероприятия.
38	Систематическое использование Конституционной палатой международной и национальной экспертизы, предоставляемой членами НКС	2015–2020	Члены НКС предоставляет по запросу Конституционной палаты экспертные заключения.
Стратегическое направление 2. Открытость и прозрачность деятельности Конституционной палаты			
Стратегическая цель 2.1. Достижение прозрачности деятельности Конституционной палаты			
Задача 2.1.1. Создание эффективных информационно-коммуникационных процессов в Конституционной палате			

№ пп	Меры/Действия	Срок реализации	Ожидаемые результаты (продукт)
39	Разработать информационно-коммуникационную политику Конституционной палаты и план мероприятий по ее реализации	2015	Информационно-коммуникационная стратегия и план мероприятий Конституционной палаты разработаны и утверждены.
40	Создать самостоятельную пресс-службу Конституционной палаты	2015	Пресс-служба создана и осуществляет коммуникацию со СМИ и др.
41	Реализовать план мероприятий информационно-коммуникационной стратегии	2015–2020	Проводится ежегодный мониторинг исполнения плана.
42	Провести социологические исследования для оценки деятельности Конституционной	2015, 2020	Оценка проводится 1 раз в пять лет. Исследования проведены и используются в работе.
43	Создание системы открытых судебных процессов через онлайн трансляцию	2015	Система создана, запущена и размещена на сайте Конституционной палаты.
Задача 2.1.2. Обеспечение прозрачности финансирования и исполнения бюджета Конституционной палаты			
44	Информировать общественность об использовании бюджета Конституционной палаты	2015–2020	Сведения о бюджете Конституционной палаты, опубликованы на сайте Конституционной палаты.
Стратегическое направление 3. Эффективное и доступное конституционное правосудие			
Стратегическая цель 3.1. Система электронного конституционного правосудия			
Задача 3.1.1. Внедрение современных информационных технологий в деятельности Конституционной палаты			
45	Подготовить проектно-сметную документацию (далее – ПСД) для технического оснащения Конституционной палаты	2015	ПСД подготовлена.
46	Внедрить аудио-видео фиксацию судебных процессов; разработать и внедрить соответствующее программное обеспечение	2015	Оборудование для аудио-видео фиксации судебных процессов установлено. Программное обеспечение разработано и внедрено.
47	Внедрить систему информационной и технической безопасности	2015	Система информационной и технической безопасности в Конституционной палате разработана и внедрена.

№ пп	Меры/Действия	Срок реализации	Ожидаемые результаты (продукт)
48	Обеспечить Конституционную палату источниками резервного бесперебойного питания	2015	Непрерывность деятельности Конституционной палаты обеспечена источниками бесперебойного питания.
49	Создать внутреннюю единую информационную систему (Инtranет)	2015	Инtranет создан и функционирует.
50	Создать систему электронного документооборота (далее – СЭД), включая автоматизированную систему «Кадры»	2015	СЭД и «Кадры» созданы, запущены и функционируют.
51	Обеспечить модернизацию сайта Конституционной палаты	2015	Сайт Конституционной палаты модернизирован и функционирует.
Задача 3.2.2. Создание системы электронного судопроизводства			
52	Внедрить систему автоматического распределения судебных дел и материалов между судьями Конституционной палаты	2016	Система распределения судебных дел и материалов между судьями внедрена и используется.
53	Создать электронную БД судебных решений Конституционной палаты	2015	БД создана.
54	Создать электронную систему обращений граждан	2016–2018	Система создана и внедрена на сайте Конституционной палаты.
55	Создать электронную систему сопровождения судебных заседаний (внутренний чат, обмен файлами и т.д.)	2015–2016	Система создана и внедрена.
56	Создать электронную библиотеку	2016	Библиотека создана.

Задачи стратегии, требующие финансовых ресурсов

Задача 1.1.1.

Содействие в разработке механизма исполнения актов Конституционной палаты

Задача 1.1.2.

Внедрение механизма мониторинга исполнения актов Конституционной палаты

Задача 1.1.3.

Обобщение практики конституционного правосудия

Задача 1.2.1.

Развитие финансовой независимости Конституционной палаты

Задача 1.3.1.

Оптимизация структуры аппарата Конституционной палаты

Задача 1.3.2.

Систематическое обучение и повышение профессионального уровня сотрудников аппарата Конституционной палаты

Задача 1.3.3.

Внедрение системы стратегического планирования в Конституционной палате

Задача 1.4.1.

Расширение международного сотрудничества

Задача 1.4.2.

Создание научно-консультативного совета с участием международных экспертов

Задача 2.1.1.

Создание эффективных информационно-коммуникационных процессов в Конституционной палате

Задача 3.1.1.

Внедрение современных информационных технологий в деятельности Конституционной палаты

Задача 3.1.2.

Создание системы электронного судопроизводства

Мониторинг и оценка исполнения стратегии

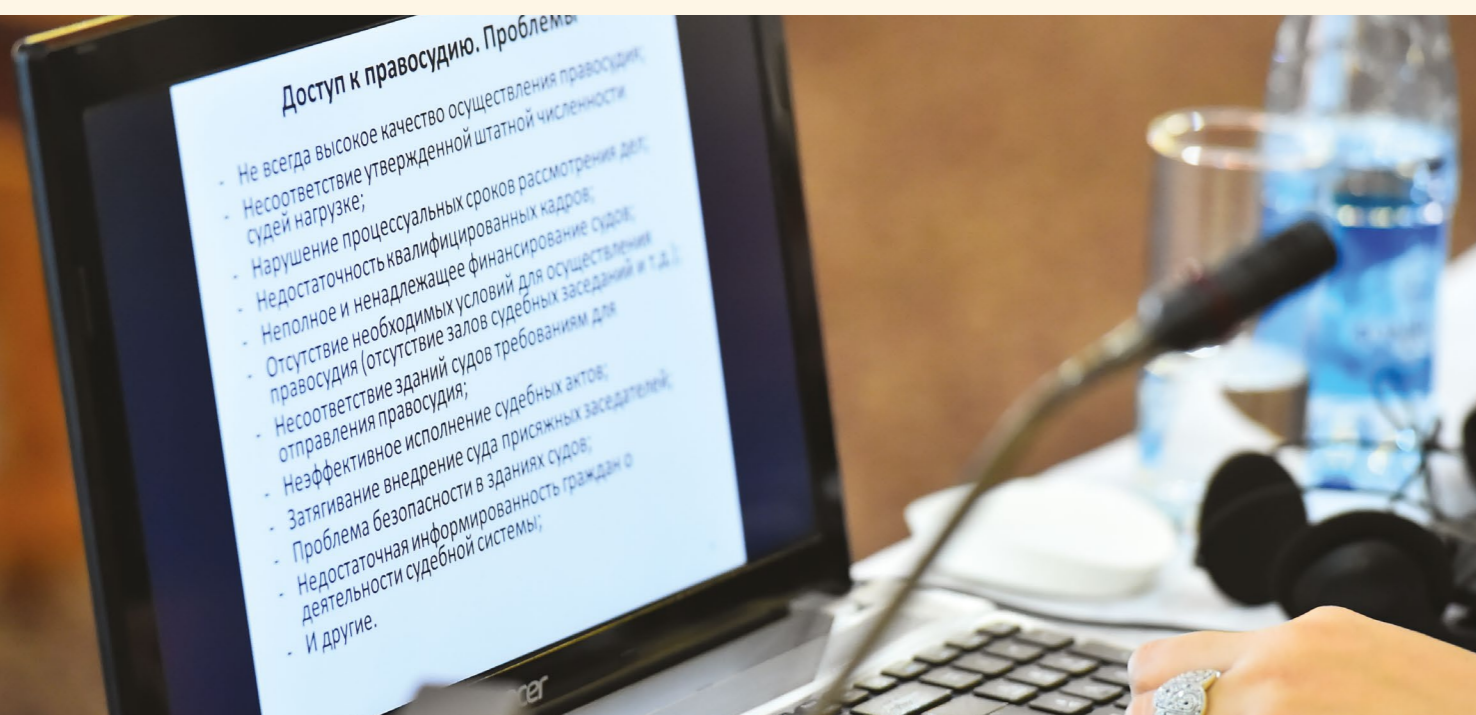
Для полноценной реализации Стратегии и последовательного продвижения к намеченным целям Конституционная палата будет осуществлять мониторинг и оценку ее исполнения и определяться уровень исполнения целевых показателей, указанных в матрице. По их результатам будут приниматься решения о перераспределении необходимых ресурсов, корректировке намеченных задач и мероприятий.

Ответственными за мониторинг являются председатель Конституционной палаты и руководитель аппарата КП, как лица, обладающие всеми необходимыми полномочиями и ресурсами для выполнения этой задачи, которые будут

нести ответственность за сбор и оценку обозначенных индикаторов Стратегии, а также периодичность их измерения. В рамках мониторинга будет создана рабочая группа, которая один раз в полгода будет представлять Конституционной палате промежуточный отчет о ходе реализации Стратегии и достигнутых результатах, разрабатывать и вносить предложения по корректировке Стратегии и повышению эффективности ее реализации.

Рабочая группа будет взаимодействовать со всеми заинтересованными сторонами, включая другие государственные органы (Совет судей, Верховный суд, Судебный департамент при Верховном суде, Парламент, Правительство, Минфин и др.), для предоставления и получения необходимой информации по исполнению данной Стратегии.

По итогам мониторинга ответственные лица на ежегодном собрании КП будут представлять сводный отчет, содержащий выводы о ходе реализации Стратегии, с выводами и рекомендациями.

Европа Бирлигинин жана БУУӨПнын «Кыргыз Республикасынын Жогорку Сотунун Конституциялык палатасынын ишине жардамдашуу» долбоорунун жардамы менен жарыяланды. Долбоорду Европа Бирлиги каржылайт жана БУУӨП ишке ашырат.

Бул публикацияда берилген ойлор Бириккен Улуттар Уюмунун, Европа Бирлигинин, Бириккен Улуттар Уюмунун өнүктүрүү программасынын, алардын программа/проектилеринин же өкмөттөрдүн көз-караштарын кескин түрдө чагылдырууга тийиш эмес. Колдонулган белгилөөлөр кандайдыр бир өлкөнүн, территориянын же аймактын, же алардын чек-араларынын укуктук статусуна тиешелүү көз- караштарды чагылдырбайт.

Полноправные люди.
Устойчивые страны.